

C. van Leeuwen

Kanjerbeleid

Samenvatting voor ouders

Voor u ligt het kanjerbeleid. We hopen dat het zicht geeft op wat we doen op school en waar we voor staan. *Dit is de samenvatting van het kanjerbeleid. Het volledige beleid ligt op school en kan op aanvraag ingezien worden.*

De C. van Leeuwenschool wil een veilige en prettige school zijn voor alle leerlingen, ouders en leerkrachten. Van ouders verwachten wij dat zij ons, leerlingen en leerkrachten, helpen om dit waar te maken.

De volgende schoolregel hanteren we op de C. van Leeuwenschool:

**‘Op de C. van Leeuwenschool gaan wij respectvol met elkaar
en met de materialen om’**

Dit proberen wij te bereiken door:

- Het bieden van een vertrouwde en veilige omgeving
- Kinderen begeleiden, ook in hun persoonlijke ontwikkeling
- Kinderen leren omgaan met zichzelf, de ander en de omgeving
- Een goed contact onderhouden met ouders, er is sprake van een open communicatie

Aan het begin van het schooljaar wordt de schoolregel met de leerlingen besproken door de groepsleerkracht. Ouders worden door middel van de schoolgids, de maandbrief, de website en de informatieavond op de hoogte gebracht.

Het bespreken van afspraken alleen is echter niet voldoende.

De leerkrachten, maar ook de leerlingen, onderwijsassistenten, hulpouders en overblijfpouders hebben behoefte aan een consistente aanpak binnen de school.

Op school hanteren wij daarom de **kanjertraining**. De aanpak van deze methode geeft ons houvast. De kanjertraining is een methodische aanpak van de sociaal emotionele ontwikkeling van het kind en het pedagogisch handelen van de leerkracht.

Doel van dit beleid:

- Eenduidigheid in de aanpak van ongewenst gedrag en eenduidigheid in het handelen van leerkrachten bij constatering van ongewenst gedrag.
- Leerkrachten en schoolleiding een toereikend middel bieden om adequaat te kunnen reageren op ongewenst gedrag.
- Leerlingen en ouders te laten weten waar ze aan toe zijn.
- Ouders in een vroeg stadium vragen om medeverantwoordelijkheid te dragen voor het gedrag van hun kind op school.
- Tijdig signaleren van gedrags- en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen.
- Het structureel verminderen van ongewenst gedrag in de school, door het volgen van een duidelijke lijn.

Voor het onderwijs zijn de doelen vooral praktisch:

- de leerkracht wordt gerespecteerd
- pestproblemen worden opgelost
- leerlingen durven zichzelf te zijn
- leerlingen voelen zich veilig
- leerlingen voelen zich betrokken bij elkaar
- leerlingen kunnen gevoelens onder woorden brengen
- leerlingen krijgen meer zelfvertrouwen
- de school weet grenzen te stellen

Alle leerkrachten van onze school hebben deelgenomen aan de kanjertraining en zijn daardoor bevoegd om gebruik te maken van de kanjeraanpak.

Alle nieuwe leerkrachten moeten een training volgen. Het team onderschrijft en hanteert de doelstellingen van de kanjertraining.

Door het jaar heen behandelen we negen thema's met als uiteindelijk doel dat de kinderen zoveel mogelijk als volgt over zichzelf denken:

**Hier ben ik
Het is goed dat ik er ben
Er zijn mensen die van mij houden
Niet iedereen vindt mij aardig
Dat hoort zo
Ik luister wel naar kritiek
Ik zeg wat ik voel en wat ik denk
Doet iemand vervelend tegen mij
Dan haal ik mijn schouders op
Doet iemand rot
Dan doe ik niet mee
Ik gedraag me als een kanjer
Want ik ben een kanjer**

Dit proberen we na te streven met respect voor de eigenheid van het kind, dus binnen het haalbare van het individuele kind.

De methode kent aanbod voor onder-, midden en bovenbouw.

De centrale boeken zijn:

Groep 1/2: Max en het dorpje, het kleine kanjerboek

Groep 3: Max en de vogel

Groep 4: Max en de klas

Groep 5: Max en de zwerver

Groep 6: Werkboek deel 1

Groep 7: Werkboek deel 2

Groep 8: Werkboek deel 3

Overige materialen:

De vogel (prentenboek)

Voor iedere groep een set petten

Voor iedere groep een kanjerposter

Voor iedere groep boek(en) met energizers en/of 100 kanjerspelletjes

Kanjer handleiding voor de school

In alle leerjaren worden 9 thema's aangeboden.

1. Jezelf voorstellen
2. Iets aardigs zeggen
3. Weet jij hoe je je voelt
4. Kun jij nee zeggen
5. Luisteren en vertellen
6. Luisteren en samenwerken
7. Vriendschap
8. Vragen stellen
9. Er zijn mensen die van je houden

Daarnaast altijd, in alle groepen, het hele jaar door:

- de kanjertaal spreken
- groepsvormende activiteiten en energizers
- vertrouwensoefeningen

De kanjerafspraken:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- Niemand lacht uit
- Niemand doet zielig

De vier gedragstypen in de kanjertraining

Er zijn vier gedragstypen (petten) die centraal staan bij de kanjertraining: De tijger (witte pet), de aap (rode pet), de pestvogel (zwarte pet) en het konijn (gele pet). Deze gedragstypen (petten) komen terug tijdens de lessen en geven een bepaald gedrag aan.

	<p>De tijger (kanjer) heeft een witte pet: Hij is eerlijk en te vertrouwen, doet de goede dingen en helpt iedereen om het samen met elkaar goed te hebben. De tijger is betrouwbaar en zeker van zichzelf, hij denkt goed over zichzelf en de ander.</p>
	<p>De aap (uitslover, grapjurk, uitslover) heeft de rode pet: Hij neemt niets serieus en maakt overal een geintje van. In feite is hij onbetrouwbaar, want je kunt niet op hem bouwen. De aap denkt slecht over zichzelf en slecht over de ander.</p>
	<p>Het konijn (stil of bang) heeft de gele pet: Hij denkt dat het zich niet kan verweren maar dat wel wil. Het konijn denkt slecht over zichzelf en goed over de ander.</p>
	<p>De pestvogel (baasspeler) heeft de zwarte pet: Hij neemt de leiding, is bezig en daagt uit. De pestvogel denkt goed over zichzelf en slecht over de ander.</p>

Niemand is alleen maar één van de gedragstypen, we kennen alle gedragingen/petten. De gedragstypen maken voor kinderen bepaald gedrag direct duidelijk en kunnen het onderbrengen in gewenst of ongewenst gedrag.

Met de kanjertraining streven we ernaar om kinderen zichzelf te laten zijn, te worden wie je bent. We kijken daarbij naar het verlangen van het kind. Bijvoorbeeld: een kind met veel de gele pet op heeft het verlangen om niet meer zoveel angst te hebben. Kanjertraining biedt het kind dan handvatten om zijn handelingsmogelijkheden uit te breiden, zodat het kind minder vaak angstig is.

Het pedagogisch handelen van de leerkrachten

Werken met een methodische aanpak voor sociaal emotionele ontwikkeling op school vraagt veel van de leerkracht. Niet alleen tijdens de kanjerlessen, maar het vraagt om een aanpassing in het leerkrachtgedrag, de hele dag, het hele jaar door.

De leerkrachten tonen belangstelling voor de leerlingen, in hun werk, spel en culturele achtergrond. Leerkrachten luisteren naar de leerlingen en nemen hun meningen serieus zonder er een waardeoordeel over te geven.

Praten over sociaal-emotionele onderwerpen kan voor kinderen beangstigend zijn en het geven van een compliment kan het angstige kind remmen om ook zijn mening nog te geven; deze zal wel niet zo goed zijn.

De leerkrachten maken alleen in positieve zin opmerkingen over uiterlijkheden en persoonlijkheid van het kind en proberen dit in gelijke mate over de kinderen in hun groep te verdelen.

Iedere leerkracht heeft in zijn groep persoonlijke voorkeuren in relatie tot de kinderen. We nemen hierin een professionele houding aan en maken geen overbodig onderscheid tussen leerlingen.

Een leerkracht is naast de professional ook een mens. Zodra de leerkracht ongewenst gedrag laat zien en door de kinderen, een collega of zichzelf wordt gecorrigeerd, bespreekt hij dat weer met de kinderen. We stappen hier niet zomaar over heen, dat doen we met de kinderen ook niet.

De leerkrachten hanteren de kanjerafspraken consequent, bij een overtreding corrigeert de leerkracht. Wanneer kinderen ongewenst gedrag laten zien, spreken we ze aan en bevragen hun intentie, **gedrag met of zonder opzet** maakt een groot verschil.

Zonder opzet:

Zonder opzet in het spel vraagt het kind om begeleiding en sturing. Hoe had je het anders kunnen doen, wat kun je doen om het weer goed te maken. Komt het kind niet tot oplossingen dan geeft de leerkracht tips aan het kind.

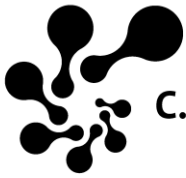
Met opzet:

Opzettelijk ongewenst gedrag vraagt om correctie. Corrigeren doen we middels een stappenplan waarin duidelijk de standaardprocedure en de vervolgpcedures in stappen staan beschreven.

Uiteraard streven we naar zo min mogelijk corrigeren en zoveel mogelijk voorkomen. Corrigeren gebeurt altijd met respect voor het kind.

Corrigeren doen we van nabij en prijzen op afstand!

Corrigeren gebeurt met de ik-boodschap (bijv. ik heb er last van, ik vind het vervelend), dit geeft de kinderen de ruimte en de veiligheid om te reageren.

Vertrouwensoefeningen:

Tijdens de kanjerlessen doen we ook vertrouwensoefeningen.

Deze vinden alleen doorgang op het moment dat de sfeer goed is in de groep. Dit vergt een uiterste concentratie en vertrouwen van iedereen.

De leerkracht bepaalt of de groep er klaar voor is en geeft ze het volledige vertrouwen de oefening uit te voeren.

De vertrouwensoefeningen doen veel met het zelfvertrouwen van de kinderen; anderen vertrouwen mij!

Om het zelfvertrouwen bij de kinderen verder te bevorderen, spreken de leerkrachten hun hoge verwachtingen uit naar de kinderen, zeker naar kinderen die dit nodig hebben. De leerkrachten geven positieve feedback naar de kinderen, zonder na te laten duidelijk te zijn, corrigeren mag zeker als een kind zijn best niet doet.

Zelfstandigheid:

Om de zelfstandigheid te bevorderen laten de leerkrachten duidelijk weten wanneer ze wel of niet beschikbaar zijn voor de kinderen en wordt hen aangeleerd hoe hun problemen op te lossen.

In geval van een ruzie leren we de kinderen aan eerst zelf aan te geven, volgens de principes van de kanjertraining (witte pet), dat ze iets niet leuk vinden. Houdt het niet op dan loopt het kind erbij weg en meldt het bij de leerkracht en/of pleinwacht.

In geval van pestgedrag zien we de pester en de gepeste beiden als kinderen die hun handelingsrepertoire moeten wijzigen. Beiden hebben begeleiding nodig van school en thuis. Directie, IB-er en beide ouders worden in zo'n geval dan ook ingelicht. Op deze wijze kunnen we het handelen naar beide kinderen zowel op school als thuis op elkaar afstemmen. De groepsdimensie kan dan ook heel krachtig werken om het pesten te laten stoppen. Kanjerkringen houden met de hele groep zal dan ook altijd behoren tot de acties die genomen worden om het pesten te stoppen.

Energizers:

Om de groepsband te versterken werken we ook met energizers, dit zijn korte spelletjes waar je even je energie in kwijt kunt en waar je als groep met elkaar heel veel plezier aan beleeft. Dit samen plezier maken als groep versterkt de groepsband en geeft de groep de mogelijkheid om daarna weer met alle concentratie verder te gaan met hun werk.

In iedere groep liggen boeken met energizers en/of het boek met 100 kanjerspelletjes.

Bij de kanjertraining hoort een leerlingvolgsysteem, hiermee kunnen de leerkrachten handeladviezen verkrijgen voor de kinderen waar het allemaal niet zo makkelijk mee verloopt.

In het schooljaar van 2012-2013 heeft het team de laatste nascholing gehad en is daarmee volledig gecertificeerd.